

A Fővárosi Törvényszék a

által képviselt Klubrádió Szolgáltató Zrt.

felperesnek a

által képviselt Nemzeti

Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (1088 Budapest, Reviczky utca 5. levelezési cím: 1433 Budapest, Pf: 198) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. október 21. napján kelt 5.K.31.121/2013/17. számú ítélete ellen a felperes 18. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30 000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak – az adóhatóság külön felhívására 39 200 (harminckilencezer-kettőszáz) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2012. szeptember és november hónapban összesen negyvenkilenc alkalommal tett közzé „társadalmi célú hirdetés” főcímeek között olyan - részben eltérő - tartalmú műsorszámot, amely a választási regisztráció kormány által tervezett bevezetése ellen fogalmazott meg tiltakozást, és hívta fel a hallgatóságot különböző helyszíneken tartott demonstrációkon való részvételre a szabad választások érdekében. A hirdetésben Gyurcsány Ferenc és egy ismert médiaszemélyiség szerepelt, a műsorszám végén elhangzott, hogy a felhívást a Demokratikus Koalíció tette közzé.

Az alperes hivatalból lefolytatott egyesített hatósági eljárásban hozott 351/2013. (II.27.) számú határozatával megállapította, hogy a felperes Klubrádió elnevezésű médiaszolgáltatásában 2012. szeptember 13-án, 14-én, 15-én, 2012. november 15-én, 16-án, 17-én, 18-án, 19-én, 26-án, 27-én és 28-án sugárzott társadalmi célú hirdetésekkel negyvenkilenc alkalommal megsértette a politikai

reklám közzétételére vonatkozó törvényi rendelkezést, amely miatt a médiaszolgáltatót 490.000 forint bírsággal sújtotta. A hirdetések a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 55. pontjában foglalt definíció alapján politikai reklámnak minősítette és megállapította, hogy annak közzététele az Mttv. 32. § (3) bekezdésébe ütköző módon történt. A jogkövetkezmény alkalmazásánál figyelemmel volt a jogsértés súlyára, az ismételt elkövetésre, a korábban már alkalmazott szankció fajtájára, valamint a fokozatosság, kiszámíthatóság követelményére és az Mttv. 187. § (3) bekezdésében foglalt bírságot tartotta alkalmasnak a további jogsértések elkövetésétől való visszatartásra. A bírság összegét a maximálisan kiszabható 50 millió forint 0,98%-ának megfelelő összegben, jogsértésenként 10 000 forintban, mindösszesen – a negyvenkilenc jogsértésre figyelemmel – 490 000 forintban állapította meg.

A felperes keresettel élt a határozat hatályon kívül helyezése és perköltség iránt. Állította, hogy az alperes határozata a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1. § (1); (2) bekezdése, a 2. § (3) bekezdése, valamint a 72. § (1) bekezdés ec) pontjába ütközik és áttételesen sérti Magyarország Alaptörvénye VIII. cikkének (1) és (3) bekezdését, valamint IX. cikkének (1) és (2) bekezdését. Vitatta a hirdetés politikai reklámkénti minősítését, sérelmezte, hogy az indokolásból a mérlegelési szempontok ismertetése és a döntés tartalmi indokolása teljesen hiányzik. Azzal érvelt, hogy az elhangzottak nem egy politikai párt népszerűsítését szolgálták, nem ösztönöztek támogatásra, egy fontos közérdekű cél elérése – alkotmányellenes jogszabály hatálybalépésének megakadályozása – érdekében az Alaptörvényben biztosított gyülekezési jog gyakorlására szólította fel a közvéleményt. Attól, hogy a közlemény egy párt megbízásából készült, nem vált politikai reklámmá. Az alperes határozatának hatályban maradása sértené a gyülekezési jog szabadságát, és a pártok Alaptörvényben szabályozott törvényes működésének garanciális biztosítását, végső soron a sajtószabadságot és a demokratikus közvélemény tájékoztatáshoz való jogát. Kereseti kérelmére tekintettel az alkalmazott szankció mértékével külön foglalkozni nem kívánt.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét. Megállapította, hogy a határozat megfelelt a Ket. 72. § (1) bekezdés ec) pontjában foglalt követelménynek, tartalmazta a megállapított tényállást, az ügy eldöntéséhez alkalmazott jogszabályi hivatkozásokat, a döntés főbb érveit, a politikai reklám törvényi fogalmához igazodó alperesi okfejtés a határozatból kiolvasható volt, ezért súlyos, az ügy érdemére is kiható és a bírósági eljárásban nem orvosolható eljárási jogszabálysértés hiányában a határozat hatályon kívül helyezésére nem kerülhetett sor. Kifejtette, hogy az egységes bírói gyakorlat értelmében egy műsorszám minősítésénél mindig a törvényi fogalmakból kell kiindulni, és a közreadott információ tartalmi elemeit kell vizsgálni, melyet sem szűkíteni, sem bővíteni nem lehet. A műsorszám minősítését illetően az volt az álláspontja, hogy az elhangzottakban a Demokratikus Koalíció pártjának politikai nézetei, célkitűzései fogalmazódtak meg, e közlések nyomán szerezhettek tudomást a hallgatók arról, hogy mi a párt aktuális törekvése, mit szeretne elérni, ahhoz milyen cselekvésre van szükség. Az elhangzottak invitációt fogalmaztak meg egy politikai jellegű megmozdulásra, propagálták a párt által képviselt, a választójogi törvényre vonatkozó politikai nézeteket, ezért helyesen állapította meg az alperes, hogy a műsorszámok egy politikai párt célját, tevékenységét népszerűsítették, a párt támogatására ösztönözték a hallgatóságot. Kiemelte, hogy a politikai reklám is közérdekű, társadalmi funkciót betöltő műsorszám, de a társadalmi célú reklám fogalom meghatározása okán csak a politikai reklámnak semmilyen módon nem minősíthető műsorszám tartozik ebbe a körbe, a közérdekű cél fogalmát

nem lehet kiterjesztően értelmezni a közérdekűnek számító, de azon belül politikai célzatú üzenetekre. Amiatt nem válik egy társadalmi célú hirdetés politikai reklámmá, hogy ezt egy politikai párt teszi közzé, ha az sem közvetve, sem közvetlenül az adott párt támogatását, nevének, céljának, tevékenységének, jelszavának, emblémájának a népszerűsítését nem szolgálják. Kifejtette az alapelvi rendelkezéseknek az ítélkezési gyakorlatban betöltött szerepét, a tételes rendelkezések és az alapelvek viszonyát, melyre figyelemmel eltekintett az érvényesíteni kívánt igénynek az alapelvekkel való ütköztetésétől. Megjegyezte, hogy a határozat nem az alapvető szabadságjogok mikénti gyakorlásáról, illetve azok korlátozásáról szól. Ettől független kérdés, hogy amennyiben a médiában megjelenő közlés - még ha az a gyülekezési és véleménynyilvánítási jog által védett rendezvényhez kapcsolódik is, az azon való részvételre buzdít - politikai reklámnak minősül, annak közzététele csak az Mttv. által meghatározott keretben történhet. Az Mttv. 32. § (3) bekezdése meghatározza, hogy milyen szabályok szerint lehet politikai reklámot közzétenni, e feltételek a közzététel időpontjában nem álltak fenn, ezért mind a jogsértés megállapítása, mind az alkalmazott szankció jogszerűen történt. Utalt az Mttv. 32. § (8) bekezdésére, mint a jogi minősítés elhatárolásában segítséget nyújtó lehetőségre, mellyel a felperes nem élt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatala, valamint perköltség iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően tárta fel, de abból okszerűtlen, iratellenes jogi következtetést vont le. Kiemelte, hogy a hirdetések célja egy pártoktól elvileg független, a társadalom érdekét szolgáló fontos közérdekű cél elérése érdekében egy tömegrendezvényre történő mozgósítás volt. Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor abban a Demokratikus Koalíció politikai nézeteit és célkitűzéseit vélte felfedezni, hiszen a műsorszámok nem a párt nézeteit népszerűsítették, a felhívás nyomatékos társadalmi igényt szolgált, mert a választás előtti regisztrációs kötelezettséget a közvélemény többsége támadta. Súlyosan okszerűtlennek tartotta azt a bírói mérlegelést, amely az Alaptörvényt sértő törvényi változtatás ellen szervezett politikai gyűlésre való mozgósítást célzó hirdetést politikai célokat népszerűsítő reklámnak minősítette. A párt azzal, hogy gyűlést szervezett, közérdekű célt szolgált, a hirdetés szövegében megjelenő politikai gyűlés tárgya nem jelenti az adott párt politikai nézeteinek népszerűsítését. A felhívások közérdekű üzenetet közvetítettek, attól nem váltak politikai reklámmá, hogy bennük egy politikus is megszólalt és a megrendelő egy politikai párt volt. Az alapelvi rendelkezéseknek nem hézagpótló szerepet, hanem jogértelmezésben nyújtott segítséget tulajdonított. Állította, hogy az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok alapjogvédelmi funkcióval rendelkeznek, melyek közvetlenül érvényesülnek a jogalkalmazás során. Az alperes a szankció alkalmazásával garanciális jellegű alapjogtól zárta el az állampolgárokat, öncenzúrára kényszerítve a műsorszolgáltatót, amely nem tükröz társadalmi érdeket és nem következik az Mttv.-ből arra is figyelemmel, hogy az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése az információs szabadság jogát és a média számára kötelezettséget is keletkeztet. Az alperesi magatartás alapjogot is sért, mert indokolatlanul korlátozza a médiaszolgáltató tevékenységét. Sérült a véleménynyilvánítás és a sajtószabadság is, valamint a tájékozódáshoz és a tájékoztatáshoz való jog. Az alperes gyakorlata azzal a következménnyel jár, hogy a jövőben a politikai szervezetek és a médiaszolgáltatók tartózkodnak ilyen tartalmú és tárgyú közlések megjelenítésétől, amely a szabadságjogok érvényesülésére is visszahat. A bírói gyakorlatnak a politikai reklám és a társadalmi célú hirdetés elhatárolásában kiemelt jelentőséget tulajdonított, mert ennek hiányában az alperes jelenlegi gyakorlatának folytatása beláthatatlan következményekkel járna a szabadságjogok érvényesülésére nézve, amely jogállami keretek között nem engedhető meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és perköltséget kért. A határozatában foglaltak fenntartásával azt emelte ki, hogy a hirdetés közzététele egy párt megbízásából történt a Kormány által bevezetett választási regisztráció elleni demonstráció támogatása érdekében, mellyel a párt célját és tevékenységét népszerűsítette. Állította, hogy a közérdekű cél fogalmát nem lehet kiterjeszteni a közérdekűnek számító, de azon belül politikai célzatú üzenetekre, mert a társadalmi célú reklám definíciója minden olyan közérdekű cél népszerűsítését kizárja, ami politikai reklámnak minősül. Az alapelvek szerepét illetően osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját arról, hogy ezek a rendelkezések az adott jogszabály helyes tartalmának megállapítását segítik, ekként hézgapótló szerepük van. Maga is utalt az e tárgyban folytatott bírói gyakorlatra, az elsőfokú bíróság helyes döntésére, a Ket. és az Mttv. tételes jogi szabályaira figyelemmel az alapelvekkel való ütköztetés mellőzésére. Kiemelte, hogy nem sérültek a felperes által hivatkozott alapjogok, a határozat nem a Demokratikus Koalíció által tervezett demonstrációt tartotta jogsértőnek, hanem az ezeken való részvételre buzdító, kampányidőszakon kívüli műsorszolgáltatásban való közzétételt. Állította, hogy politikai párt is közzétehet társadalmi célú hirdetést, de ha annak tárgyában a politikai célzat tetten érhető, az már politikai reklámnak minősülhet. Felhívta a figyelmet az Mttv. 32. § (8) bekezdése szerinti lehetőségre, mellyel a felperes nem élt.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a társadalmi célú reklámra és a politikai reklámra vonatkozó Mttv. értelmező rendelkezések alapján helytállóan állapította meg, hogy a társadalmi célú és politikai reklám elhatárolását a társadalmi célú reklám törvényi definíciójából kiindulva kell elvégezni, mert az elhatárolás ismerve, hogy mindaz a felhívás, ami nem minősül politikai reklámnak, nem tartalmaz üzleti érdekeltséget, nem szolgál reklámcélokat, de közérdekű cél elérése érdekében kíván hatást gyakorolni a médiaszolgáltatás nézőjére vagy hallgatójára, az társadalmi célú reklám, függetlenül attól, hogy ellenérték fejében vagy anélkül teszik közzé.

Helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság a bírói gyakorlatra hivatkozással álláspontját abban a kérdésben is, hogy a műsorszám minősítésében a törvényi fogalmakból kell kiindulni, és a közreadott információkat, azok egyes tartalmi elemeit kell tételesen értékelni. E szempontok figyelembevételével a vizsgált műsorszámokat helytállóan minősítette politikai reklámnak. Megállapításával és annak indokaival a Fővárosi Törvényszék alapvetően, de az alábbi pontosításokkal, egyetért.

Osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság és a felek álláspontját abban, hogy az a tény, hogy a felhívásokat politikai párt tette közzé, önmagában nem döntő körülmény az elhatárolás szempontjából. Az elsőfokú bíróság a politika fogalmi meghatározása útján kísérelte meg az elhatárolást, lényegében azt, mint a köz érdekében végzett tevékenységet definiálva, ebből jutott el lényegében ahhoz a sommás végkövetkeztetéshez, mely szerint a politikai célzat eleve kizárt a társadalmi cél köréből. A másodfokú bíróság ezzel a végkövetkeztetéssel ilyen formán nem értett egyet. Az Mttv. 203. § 55. 59. 64. pont alatti törvényi definíciókból látható, hogy az egyes reklám módzatok közötti megkülönböztetést alapvetően a közléssel elérni kívánt cél biztosítja. A politikai reklám közzétételenek a célja a népszerűsítés vagy támogatásra ösztönzés, ez kétségtelenül – lévén a népszerűsített formáció politikai szerveződésű – politikai tartalmat hordoz, de a definíciót

tételesen meghatározó elem nem ez. A társadalmi célú reklám közérdekű cél elérése érdekében kerül közzétételre, de nem lehet – egyéb más mellett – politikai reklám. A két különböző közléssel az elérni kívánt cél alapján nem zárható ki ezért, hogy a társadalmi célú reklámként közzétett felhívás tartalma szerinti közérdekű cél olyan értékeket hordozzon, amelynek van politikai tartalma, de a közzétett tartalom csak akkor feleltethető meg a társadalmi célú reklámnak, ha az nem szolgálja politikai párt, mozgalom vagy a kormány népszerűsítését, azok támogatására nem ösztönöz. Ilyen (politikai) tartalmak lehetnek olyan, a felperes fellebbezésében is hivatkozott alapértékek, melyeket adott esetben alaptörvényi védelem illet - például a gyülekezési jog - , ilyen értelemben a felperes helyesen hivatkozott az Alaptörvény egyes cikkeire. A másodfokú bíróság mindezek szem előtt tartásával vizsgálta a közzétettek tartalmát.

A választó jog gyakorlása, annak keretei, esetleges korlátozása vagy feltételekhez kötése a választójoggal rendelkezők közösségét közvetlenül, míg a társadalom egyéb csoportjait közvetetten érinti, érintheti, tehát az ilyen tartalmat hordozó felhívás lehet közérdekű üzenet, amely valamely közérdekű cél elérését szolgálja. A kizáró feltétel ugyanakkor, hogy a felhívás nem lehet politikai reklám.

A tartalmi vizsgálat során az volt megállapítható, hogy a Demokratikus Koalíció pártja, annak elnöke, illetve az ismert médiaszemélyiség egy olyan összejövetelen való részvételre buzdítja a hallgatóságot, amelynek célja a kormány, illetve a kormányt vezető párt által tervezett, a választójogi törvényt érintő módosítással kapcsolatos tiltakozás megfogalmazása, amely módosítás következtében a szabad választás – a párt álláspontja szerint – a jövőben az országban lehetetlenné válik. A politikai reklámot meghatározó cél, egy párt népszerűsítése, illetve a támogatására való ösztönzés, alapvetően abból látható, hogy a felhívás egyik közzétételi formája szerint szorosan kapcsolódik az azt közzétevő párt tiltakozó akciójához - az éhségstrájk lezárásaként kerül megszervezésre - míg a másik formájában a kormányzópárt megnevezésével, annak ellenében egyaránt azt közvetíti a hallgatóság felé, hogy a demonstráció szervezője a felhívásban megjelenő értékek (egyedüli) hordozója. Arra buzdít, a hallgatóság álljon a párt mellé, azonosuljon a párt e kérdésben elfoglalt álláspontjával annak érdekében, hogy kifejezésre juttassák tiltakozásukat a kormány intézkedésével szemben, megjelenítsék az összefogást a szabad választások érdekében. A felhívások tartalmuk szerint nem pártoktól független, a társadalom érdekét szolgáló közérdekű cél megjelenítését szolgálták, abban egyértelműen kifejezésre jutott a párt álláspontja a kormány tervezett intézkedése ellenében, a felhívás a hallhatóság támogatását kéri, melyet a „fogjunk össze, demonstráljunk együtt, jöjjön velünk, álljon oda Ön is, segítsen” kifejezések illusztrálnak. Ebből a szempontból közömbös, hogy a kormány, az azt vezető párt, vagy bármely más politikai szerveződés jelenik meg az ellen oldalon, mert a párt, mint politikai szervezet egyik meghatározó eleme, a más pártoktól való megkülönböztetés. Amennyiben a közzétett tartalom ezt a különbözőséget hangsúlyossá teszi, az megfelel a népszerűsítés fogalmának. Az értelmező rendelkezések és a műsorszámok tartalmának összevetéséből megállapítható tehát, hogy a vizsgált műsorszámok egy politikai párthoz és annak egy adott kérdésben elfoglalt álláspontjához kötődnek, politikai tartalmat hordoznak, és alkalmasak adott párt népszerűsítésére. Ez okból az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy azok megfelelnek az Mttv. 203. § 55. pontjában definiált politikai reklám fogalmának, mert a felhívásokban nem pusztán egy közérdekű cél elérése érdekében hatást gyakorolni kívánó szándék, hanem a párt saját politikai törekvéseinek bemutatása, a párt népszerűsítését, támogatására ösztönzését célzó szándék jelent meg.

Alapítvány érvelt a felperes azzal, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen és súlyosan okszerűtlenül mérlegelt. Az alperes határozatában nem azért állapított meg jogsértést a felperes terhére, mert

elvitatná egy ellenzéki párt jogát a mindenkori kormány intézkedésével kapcsolatos kritikai észrevétel megtételétől, vagy ennek érdekében tartott demonstráción való részvételi felhívástól, hanem azért, mert a műsorszolgáltató a közzétenni kért felhívás közzétételével az Mttv. tételes szabályát sértette meg. A törvényi alapelveknek, illetve az alaptörvényi szabadságjogoknak a sérelmét az elsőfokú bíróság alappal nem vizsgálta, ennek részletes indokát adta, azzal a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, azt nem ismétli. Az alperes az Mttv. szempontjából végezte el a közzétett műsorszámok minősítését és állapított meg ezzel összefüggésben jogsértést a felperes terhére. Nem kívánta korlátozni a médiaszolgáltató tevékenységét, öncenzúrára kényszerítve azt, nem gátolta a szabadságjogok érvényesülését, egy műsorszámmal kapcsolatban élt az Mttv. alapján őt terhelő és egyben megillető jogosítványával, amikor a hatósági eljárás keretében lefolytatott vizsgálat eredményeként elmarasztalta a felperest. A felperesnek rendelkezésre állt az Mttv. 32. § (8) bekezdésében biztosított lehetőség, melynek alapján kérelmére a Médiatanács hatósági határozatban dönthetett volna arról, hogy a közlemény közérdekű közleménynek, társadalmi célú reklámnak vagy politikai reklámnak minősül-e, de a felperes nem élt ezzel e lehetőséggel. A bíróság az alperes egyedi ügyben hozott határozatának felülvizsgálatára kapott felhatalmazást az Mttv. 163. §-a szerint, így nem vizsgálhatja általában az alperes hasonló ügyekben kialakított gyakorlatát, vagy éppen az eljárásának az elmaradását.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperest a Pp. 78. §-a alapján kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdésének b) pontja, a 46. § 1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében a feljegyzett fellebbezési illeték viselésére.

Budapest, 2014. július 1. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke,
Dr. Szőke Mária s.k. bírónő

Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. előadó bírónő,